

Читалище „Св.Св. Кирил и Методий- 1894”

България, гр. Тополовград- 6560, обл. Хасково, ул. „Св.Св. Кирил и Методий” № 2

Проект “Мрежа за трансгранично сътрудничество в областта на туризма „Тополовград - Пинархисар”, No. CB005.1.23.051, финансиран от Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg— ИПП България — Турция 2014—2020 г., Договор № РД- 02-29- 68/ 20.03.2017

ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРАВНАТА РАМКА В ОБЛАСТТА НА ТУРИЗМА В КОНТЕКСТА НА ЕВРОПЕЙСКОТО И НАЦИОНАЛНИТЕ ЗАКОНОДАТЕЛСТВА

Правна рамка и нормативна база на туризма. Международни туристически организации. Държавно регулиране на туризма.

Правна рамка и нормативна база на туризма

Законовата и нормативната база на туризма се изгражда в духа и принципите на Конституцията на страната. Тя определя правната рамка на организационните и социално-икономическите основи за реализация на националната туристическа политика на Република България и вземането на стратегически решения в тази сфера. Парламентът отговаря за разработването и приемането на законите. Правителството издава подзаконови нормативни актове, осигуряващи приложението на законите, ръководи институциите, организиращи и контролиращи приложението и спазването на нормативната база.

Сферите и аспектите на приложение на нормативната база на туризма се диференцират в зависимост от равнищата на управление на системата. Макроравнището (национално ниво) е свързано с определяне на правните принципи и норми по отношение на организацията на управлението, туристическото райониране на страната, координацията между министерствата и ведомствата по отношение на туризма.

Европейските стандарти изискват постепенна децентрализация - управлението и развитието на функциите на регионалните и местните структури.

На местно ниво (микроравнище) нормативната база определя правната рамка на съвместните действия на общините и фирмите от туристическата индустрия. Важен аспект в това отношение е съгласуваността на дейността на туристическите структури с органите на местното самоуправление и местните администрации.

Туризмът е приоритетен отрасъл в икономиката на България и формулирането на правните принципи на държавно регулиране в тази област са от особено важно значение за правната рамка, в която той функционира и се развива. Те са основополагащи норми на правното

регламентиране на туризма и критерии за законност на неговите норми, договори и административни актове.

Правото на туризъм осигурява правото на отпочиване, на свободното придвижване и на други права във връзка с пътуването, като компоненти на правата на човека. Важен аспект с правното регламентиране на правата и защитата на туриста като потребител на специфичен вид продукти.

Основен нормативен акт в сферата на туризма е Законът за туризма. Неговото приложение се урежда с подзаконовни нормативни актове - Наредба за регистриране на туристическите дейности, Наредба за категоризиране на туристическите обекти, Национален туристически регистър, Статут за дейността на Националния съвет по туризъм.

Законът урежда организацията и управлението на туризма в България и основната му цел е да осигури условия за развитие на туризма като отрасъл с приоритетно значение. В същото време негови цели са и реализацията на регулативните функции на държавата в сферата на туризма като:

- въвеждане на единни критерии за извършване на туристическите дейности;
- осигуряване защита на потребителите на туристическия продукт;
- определяне правата и задълженията на лицата, имащи отношение към туризма;
- регламентиране на контрола върху туристическите дейности и качеството на туристическия продукт.

Предмет на Закона за туризма са единните критерии в хотелиерството и ресторантьорството както и за част от допълнителните туристически услуги. Те се осигуряват чрез категоризиране на туристическите обекти, което обхваща: средствата за подслон, местата за настаняване, заведенията за хранене и развлечения, местата за упражняване на туроператорска, туристическа агентска и информационна дейност, плажовете и ски-пистите. Чрез закона се уреждат процедурите по категоризиране на обектите, както и правата и задълженията на кметовете на общините и министър-председателя на икономиката по определяне на категориите. Законът предвижда принудителни административни мерки, глоби и имуществени санкции, свързани с нарушаване на изискванията и разпоредбите на нормативната база.

Териториалните аспекти на управлението на туризма се регламентирант чрез Закона за устройство на териториите, Закона за местното самоуправление и местната администрация, Закона за административно-териториалното устройство на Република България, Наредбата за курортните ресурси, курортните местности и курортите и други закони и подзаконовни нормативни актове.

Международни неправителствени туристически организации

Съществуват многобройни браншови организации в различните професионални сфери на вътрешния и международния туризъм - хотелиерство, туроператорска дейност, превозвачи, туристически информационни центрове и офиси, видове туризъм. Тези браншови организации имат за цел да работят в сътрудничество с националната туристическа администрация. В редица страни по-големите организации са представени от различни консултативни съвети като Икономически и социален съвет и Съвет за туризъм, както и в парламента. В международен мащаб те се групират в неправителствени специализирани организации. Такива са Световната асоциация на пътническите агенции и туроператори, Международната асоциация на екскурзоводите, Европейската федерация на конферентните центрове.

Държавно регулиране на туризма

Присъединяването на България към Европейския съюз създава нова институционална рамка за развитието на туризма, както и освобождаване-то от редица бюрократични изисквания в структурата на туристическите услуги, свързани с паспортно-визовия режим, правомощията на държавни-те органи и др.

Институционалното управление на туризма се осъществява от съответните държавни органи и неправителствени организации. Техните цели са свързани със създаването на подходяща бизнес-среда за успешната дейност на туристическите фирми.

Държавни органи за управление на туризма са:

- министерство на културата и туризма (или съответното ресорно министерство);

- агенция по туризъм;

- областни управи;

Органи на местното самоуправление и местната администрация - общински съвет и кмет. 2.

Функциите на държавните органи на управление са свързани с развитието и функционирането на туризма и се реализират на национално, регионално и местно равнище.

Първата група функции е свързана с развитието на туризма като сектор от националната икономика с приоритетно значение и се осъществява чрез:

- създаване на нормативна база за развитието на туризма, както и стандарти и изисквания за туристическите дейности и обекти, в съответствие с международното законодателство и обичайната практика;

- разработване на стратегия и програми за развитие на туризма;

- провеждане на национален маркетинг, промоция и реклама в областта на туризма;

- провеждане на стратегия за диверсификация на туристическия продукт;

- разработване на национални стратегии за продуктите структури на туризма;
- съдействие, контролиране и координиране на изграждането на инфра- и супер структурата на туризма;
- разработване на критериите за контрола върху качеството на туристическия продукт;
- участие в управлението на финансите и човешките ресурси в областта на туризма съвместно с компетентните ведомства.

Координиране на дейността по привличане на инвестиции

- осъществяване на международното сътрудничество и представяне на държаната пред международните организации в областта на туризма.

Функциите на държавните органи за управление на туризма са свързани преди всичко с координацията и контрола. От изключително важно значение за ефективността на туризма е успешната координация на дейността на министерствата и ведомствата, касаеща различните структуроопределящи компоненти и аспекти на управлението на туризма.

Такива са:

- идентификацията, оценката и туристическата интерпретация на ресурсите, както и тяхната охрана и опазване,
- устройството на туристическите територии и свързаните с тона териториално-устройствено планиране и изграждане на туристическата база и инфраструктура;
- туристическият достъп до дестинацията и съответните въпроси, свързани с транспорта;
- гранично пропускателния режим;
- паспортни и визови формалности;
- ред, охрана и сигурност;
- реализацията на различните видове и форми на туризъм, ценообразуването, промоцията, рекламата и дистрибуцията на туристическия продукт;
- санитарно-хигиенните изисквания, квалификацията на туристическия персонал, организацията на търговската дейност, снабдяването и други.

Други функции на държавните органи са тези, свързани с контрола върху качеството на туристическия продукт и дейност.

Неправителствени организации в сферата на туризма (НПО)

Неправителствените организации са изградени на доброволен принцип и са независими от държавата и властовите структури.

Те им партнират чрез: 3.

- участия в разработването на стратегии и програми за развитието на туризма на национално, регионално и местно равнище;

- участия в регистрирането на туристическите дейности и категоризирането на туристическите обекти;
- съдействие за реализацията на маркетинговата дейност, промоцията и рекламата на туристическия продукт;
- съдействие за повишаване на професионалната квалификация на персонала в туризма;
- участие в контролната дейност и в регламентирането на професионалната етика в туризма и недопускането на нелоялна конкуренция.

Туристическите сдружения се легитимират чрез вписване в Националния туристически регистър и участват в Националния съвет по туризъм при условия и ред, определен от Правилника за неговата дейност. Неправителствените организации в областта на туризма се изграждат на териториален и професионален признак и са типологизирани в три основни групи - браншови туристически сдружения, продуктови туристически сдружения и регионални туристически сдружения.

Туризмът е важна стопанска дейност, чието отражение върху икономическия растеж и трудовата заетост в Европа е в голяма степен положително. Туризмът е също така все по-важен аспект от живота на европейските граждани, все повече от които пътуват по лични или по професионални причини. Поради това, че има отношение към културното и природното наследство, както и към традициите и съвременната култура на Европейския съюз, туризмът илюстрира по образцов начин необходимостта от съвместяването на икономическия растеж и устойчивото развитие, включително и на етичното измерение. Туризмът представлява също така важно средство за подобряване на реномето на Европа в света, за представяне на нашите ценности и популяризиране на европейския модел, който е резултат от вековен културен обмен, езиково многообразие и творчески дух.

Определени в Договора от Лисабон компетентности, които се прибавят към многобройни предишни постижения

Европейската комисия в тясно взаимодействие с държавите-членки и сдруженията, представляващи сектора, полага от няколко години немалко усилия за привеждането в действие на редица инициативи, които имат за цел утвърждаването на европейския туризъм и повишаването на неговата конкурентоспособност. Същевременно Комисията въведе интегрирана и много добре развита система за защита на правата на пътниците и на потребителите, включително тези на хората с увреждания и с намалена подвижност по отношение на всички превозни средства.

През годините Европейският съюз изгради принципите на европейската политика за туризма, като постави ударението върху факторите, определящи неговата конкурентоспособност, и взе предвид извикванията за устойчиво развитие. Благодарение на влизането в сила на Договора от Лисабон значимостта на туризма беше призната: Занапред

Европейският съюз ще разполага с компетентности по отношение на подпомагането, координирането и допълването на действията на държавите-членки. Става дума за значителен напредък, който внася необходимата яснота и позволява създаването на съгласувана рамка за действие.

Съгласно член 195 от ДФЕС Европейският съюз може:

да насърчава конкурентоспособността на предприятията в този сектор и да създава благоприятна среда за развитието им,

да насърчава сътрудничеството между държавите-членки, по-специално чрез обмен на добри практики;

да развива интегриран подход по отношение на туризма, гарантирайки вземането в предвид на сектора в разработването на другите си политики.

Новата правна рамка представлява реална възможност за успешното провеждане на действия с висока добавена стойност за Европа, при които се взема предвид загрижеността, свързана с намаляването на административната тежест. Тези действия следва да бъдат в полза на всички държави от Европейския съюз, тъй като всяка една от тях, макар и в различна степен, има интерес от развиването на потенциала си в сферата на туризма.

Туризмът трябва да се промени предвид кризата и изискванията, пред които е изправен. Тази необходимост изисква адаптиране на всички нива. Европейският съюз трябва да съдейства на сектора в тази насока и да насърчи политика на доброволни начала за бързо постигане на растеж и създаване на условия за засилена дейност.

Съгласно Договора от Лисабон европейската политика за туризма има за основна цел стимулирането на конкурентоспособността на сектора, като същевременно се има предвид, че в дългосрочен план конкурентоспособността е тясно свързана с „устойчивостта“ на неговия начин на развитие. Тази цел е ясно свързана с новата икономическа стратегия на Съюза, „Европа 2020“, и по-специално с водещата инициатива „Индустриална политика за ерата на глобализацията“. Освен това туризмът може да допринесе за други водещи инициативи, като „Съюз за иновации“, „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“ и „Програма за нови умения и работни места“. В допълнение разработването на по-динамична политика в областта на туризма, основана по-специално на ползването на свободите, гарантирани с договорите, може да допринесе значително за подема на единния пазар.

С цел проучване на най-добрите начини за единно представяне на предлагането на европейски туристически услуги Комисията счита, че е необходимо насърчаването на представянето на Европа на световните пазари, особено в някои трети държави (например Турция, САЩ, Япония, Китай, Русия, Индия, Бразилия) посредством съвместни инициативи с държавите-членки и представители на европейската индустрия.

За тази цел си заслужава да бъдат проучени редица начини за изтъкване и популяризиране в рамките на по-важни панаири или салони, посветени на туризма, както и насърчаване на по-добро възползване от важни културни и спортни събития като европейски столици на културата, европейски дни на културното наследство, олимпийски игри или световни изложения, които представляват потенциални възможности за засилване на развитието на туризма в Европа.

ПРЕДВИДЕНИ ДЕЙСТВИЯ:

Създаване в сътрудничество с държавите-членки на истинска „марка Европа“, която да допълни усилията за популяризиране на национално и регионално равнище и по-добре да разграничи европейските дестинации от другите световни дестинации.

Популяризиране на портала „visiteurope.com“ за повишаване на привлекателността на Европа като съвкупност от устойчиви и качествени туристически дестинации, по-специално в нововъзникващите икономики.

Насърчаване на съвместните действия за рекламиране по време на важни международни мероприятия или на големи панаири и салони, свързани с туризма.

Засилване на участието на Европейския съюз в международните организации, а именно в контекста на Световната организация по туризма, ОИСР, Т20 и Евро-средиземноморското партньорство (Euro-Med).

За настоящия период на планиране Комисията ще продължи да подпомага и да използва инструментите и програмите за помощ на Общността в полза на туризма. Сред тези инструменти различните видове европейски структурни фондове (ЕФРР, ЕСФ), Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), Европейският фонд за рибарство (ЕФР), както и Рамковата програма за научни изследвания и технологично развитие могат да продължат да финансират конкретни проекти. Накрая рамковата програма за конкурентоспособност и иновации представлява инструмент от особена важност за туризма, тъй като от 2008 г. насам подпомага създаването на европейски мрежи за конкурентен и устойчив туризъм. За периода след 2013 г. възможностите за подпомагане на туристическия сектор посредством различни европейски фондове, както и консолидирането на вече съществуващите подготвителни действия в тази област, ще зависят от насоките, които ще бъдат избрани по отношение на приоритетите на Европейския съюз, и предвид бюджетните ограничения

.Промените, свързани с правата на пътниците, ползващи въздушни и железопътни транспортни услуги, представляват важно достижение за европейския туризъм благодарение на правната рамка, която защитава туристите, срещнали проблеми по време на пътуването си. Комисията има за цел да въведе подобни правила и за пътниците, които използват морски и автобусни транспортни услуги. Текущото преразглеждане на директивата относно пакетните туристически пътувания, ваканции и обиколки представлява също така положителен елемент за засилване на

доверието на потребителите в туристическата индустрия. Освен това Комисията ще продължи да си сътрудничи тясно с държавите-членки, туристическата индустрия и сдруженията на заинтересованите страни от сектора за подобряване на условията на безопасност в структурите за настаняване, по-специално относно аспектите, свързани с рисковете от пожар.

Освен това Комисията, като съзнава нарастващото значение на туризма за Европа, включително и това на туристите от трети държави, ще проучи възможностите и различните инструменти в рамките на политиката за визите и преминаването на външните граници с цел оптималното им използване.

За да позволи на европейския туризъм да продължи да се развива по конкурентоспособен и устойчив начин в съответствие със стратегията „Европа 2020“ и Договора от Лисабон, Комисията ще проучи начините за засилване на действията за подпомагане и за координиране на европейския туризъм

В Република Турция основен нормативен акт за регулиране на туризма е Законът за стимулиране на туризма приет и публикуван в ДВ 16.03.1982 год.

Освен това в страната е приет и План за стратегия в туризма 2023

В основата на тази дейност, са били въведени много положителни мерки за идентифициране и задоволяване на основните недостатъци на туристическата индустрия на страната. По-специално, се предоставя нови подходи и модели за прилагане в съответствие с въвеждането на туристическия потенциал . Стратегията и акцентите на предприетите мерки включват: - Предоставяне на управление и изпълнение на плана с принципа на управлението на публичния и частния сектор .- Движение на страната в защита употреба баланс на туристическите ресурси - Насочване да се увеличи дял от приходите на страната чрез развитие на алтернативни продукти в областта на туризма - диверсификация на туристическия продукт и създаването на привлекателността чрез осигуряване на интеграция в пространството - балансиране на инвестициите на местно ниво-промоция маркетинг

Основна Цел: Повишаване на заетостта чрез приемане на устойчив подход към туризъм и насърчаване на туризма като пионерски сектор в регионалното развитие и гарантиране, че Турция ще се превърне във важна дестинация и международна марка в първите пет страни от гледна точка на броя на туристите и приходите от туризъм на международните пазари до 2023

ИЗГОТВИЛ:
АДВ. ЯНА ХЛЕБАРОВА